

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały nr LIII/534/23 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 28 kwietnia 2023r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za usunięcie pojazdu z drogi publicznej pozostawionego bez tablic rejestracyjnych lub pojazdu, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Świdnicy, na sesji w dniu 28 kwietnia 2023 r., powołując się w podstawie prawnej na art. 18 ust. 2 pkt. 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988 ze zm.), podjęła uchwałę LIII/534/23 w sprawie ustalenia wysokości opłaty za usunięcie pojazdu z drogi publicznej pozostawionego bez tablic rejestracyjnych lub pojazdu, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Dolnośląskiemu za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) w dniu 4 maja 2023 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził jej podjęcie z istotnym naruszeniem art. 50a ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym w związku z art. 7 Konstytucji RP, polegającym na podjęciu uchwały bez podstawy prawnej.

Podejmując uchwałę nr LIII/534/23, Rada Miejska w Świdnicy ustaliła opłatę za usunięcie przez straż gminną lub Policję pojazdu z drogi publicznej pozostawionego bez tablic rejestracyjnych lub pojazdu, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany w wysokości 350 zł za jeden pojazd (§ 1 uchwały). Wskazano przy tym, że opłatę powyższą jest zobowiązany wpłacić właściciel lub posiadacz pojazdu usuniętego z drogi na rzecz podmiotu wykonującego usługę holowania pojazdu w przypadku chęci odbioru pojazdu z parkingu strzeżonego (§ 2 uchwały). W myśl § 3 uchwały w przypadku niedokonania opłaty oraz nieodebrania pojazdu w terminie sześciu miesięcy licząc od dnia usunięcia pojazdu z drogi pojazd przechodzi na własność Gminy Miasto Świdnica z mocy ustawy.

Zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym pojazd pozostawiony bez tablic rejestracyjnych lub pojazd, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany, może zostać usunięty z drogi przez straż gminną lub Policję na koszt właściciela lub posiadacza. W myśl ust. 2 powołanego artykułu pojazd usunięty w trybie określonym w ust. 1, nieodebrany na wezwanie gminy przez uprawnioną osobę w terminie 6 miesięcy od dnia usunięcia, uznaje się za porzucony z zamiarem wyzbycia się; pojazd ten przechodzi na własność gminy z mocy ustawy.

W przypadku usuwania pojazdów na podstawie art. 50a ustawy Prawo o ruchu drogowym, przepisy ustawy nie regulują trybu związanego z usunięciem i przechowywaniem pojazdu na parkingu oraz wydaniem go właścicielowi, jak w przypadku usunięcia pojazdu w trybie art. 130a ustawy. Bardziej szczegółowe regulacje dotyczące usunięcia i parkowania pojazdu w trybie art. 50a ustawy przewidują przepisy Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 czerwca 2011 roku w sprawie usuwania pojazdów pozostawionych bez tablic rejestracyjnych lub których stan wskazuje na to, że nie są używane (Dz. U. z 2022 r. poz. 1959) stanowiącego akt wykonawczy wydany na podstawie cytowanego art. 50 a ustawy. Zgodnie z § 2 rozporządzenia w zakresie usuwania pojazdów współdziałają straż gminna (miejska), Policja, organy gminy, zarządca drogi, jak również powiatowe jednostki organizacyjne realizujące zadania polegające na usuwaniu pojazdów lub prowadzeniu parkingu strzeżonego dla pojazdów usuniętych, o których mowa w art. 130a ust. 5f ustawy Prawo o ruchu drogowym lub podmioty, którym powierzono wykonywanie tych zadań zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych (§ 2 pkt 1-5). Zgodnie z § 5 w rozporządzenia przypadku

nieodebrania, w terminie 6 miesięcy od dnia jego usunięcia, pojazdu usuniętego w trybie art. 50a ust. 1 ustawy, podmiot, któremu powierzono pojazd do przechowania, powiadamia o tym, nie później niż trzeciego dnia od dnia upływu tego terminu, właściwy miejscowo organ gminy oraz podmiot, który wydał dyspozycję, inne jednostki usuwające pojazdy- jeżeli z przyczyn technicznych lub organizacyjnych nie jest możliwe usunięcie pojazdu przez jednostkę, o której mowa w § 2 pkt 5 rozporządzenia.

W ocenie Organu Nadzoru z treści przepisu art. 50a Prawa o ruchu drogowym a także cytowanego wyżej rozporządzenia nie wynika, żeby organ stanowiący gminy posiadał legitymację do przyjęcia uchwały w sprawie ponoszenia opłaty przez właściciela lub posiadacza usuniętego pojazdu. Przepis art. 50a Prawo o ruchu drogowym nie zawiera bowiem w swej treści upoważnienia do rozstrzygania przez radę gminy o kosztach wynagrodzenia na rzecz podmiotu wykonującego usługę holowania pojazdu. Brak unormowań w tym zakresie czyni sprawy rozliczeń pomiędzy gminą, właścicielem lub posiadaczem pojazdu oraz podmiotem holującym pojazd, sprawami regulowanymi w prawie cywilnym.

Podobne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 14 września 2017 r., sygn. akt II SA/Sz 683/17, orzekając w sprawie określenia i zwrotu kosztów związanych z przechowywaniem i dozorem pojazdów usuniętych na podstawie art. 50a ustawy Prawo o ruchu drogowym, w którym wskazał, że brak ustawowych unormowań w tym zakresie czyni sprawy rozliczeń pomiędzy gminą, właścicielem lub posiadaczem pojazdu (o ile zostanie ustalony) oraz prowadzącym parking, na którym pojazd był przechowywany, sprawami regulowanymi w prawie cywilnym.

Rada Miejska w Świdnicy jako podstawę prawną dla uchwalenia przedmiotowego aktu prawnego podała art. 18 ust. 2 pkt. 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 50a ust. 2 i ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, które to nie mogą stanowić delegacji dla rady w tym zakresie. Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Należy podkreślić, że żadna odrębna ustawa nie upoważniła organu stanowiącego gminy do określania wysokości opłaty za usunięcie pojazdu z drogi publicznej pozostawionego bez tablic rejestracyjnych lub pojazdu, którego stan wskazuje na to, że nie jest używany.

Wojewoda zauważa, iż zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej a zatem również organy uchwalodawcze gminy działają na podstawie i w granicach prawa. Wydanie przez Radę Miejska w Świdnicy uchwały niemającej umocowania (upoważnienia) w powszechnie obowiązujących przepisach prawa jest istotnym naruszeniem prawa i należy stwierdzić jej nieważność. Ponieważ § 3 uchwały odnosi się do kwestii dokonania opłaty, a także stanowi modyfikację przepisu wyższego rzędu (art. 50a ust. 2 Prawa o ruchu drogowym) konieczne jest stwierdzenie nieważności uchwały w całości.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały lub zarządzenia organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Jarosław Obremski